

Arviointikertomus 2024

Virolahden kunnan tarkastuslautakunta

1 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

Tehtävät ja toiminnan tarkoitus sekä tavoitteet

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty kuntalain 121 pykälässä ja kunnan hallintosäännössä. Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm.:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja toiminta

Kunnanvaltuusto on 9.8.2021 § 31 asettanut kuntalain 121 §:n mukaisesti tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano arviointivuonna:

Jäsenet

Mikko Jokimies, puheenjohtaja
Aki Hurtti, varapuheenjohtaja
Aira Paavola
Anu Koskela

Varajäsenet

Marja Helena Kormu
Jani Henelius
Filiz Celik
Ahti Meriläinen

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut tarkastaja Minna Back-Helvasto BDO Audiator Oy:stä, joka toimii tilintarkastuspalvelujen tuottajana vuonna 2023-2026.

Tarkastuslautakunta toteutti työnsä hyväksymänsä arviointisuunnitelman mukaisesti kokouksella kaikkiaan viisi kertaa. Tarkastuslautakunta perehtyi toimintavuonna kunnan toimintoihin ja talouteen haastatteleamalla kunnanjohtajaa, hallintojohtajaa, toimialajohtajia sekä tehtäväalueiden vastuuviranhaltijoita.

Tarkastuslautakunta perustaa arviointinsa valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakuntien pöytäkirjoista, toimintakertomuksesta sekä kunnallisjohdon ja eri tehtäväalueiden henkilöstön haastatteluissa tekemiinsä havaintoihin.

Tilintarkastus

Virolahden kunnan tilintarkastajana vuonna 2024 on toiminut BDO Auditor Oy, vastuullisena tilintarkastajana JHT, KHT Ulla-Maija Tuomela. Avustavana tarkastajana on toiminut tarkastaja Minna Back-Helvasto. Tilintarkastaja on raportoinut tarkastuslautakunnalle tarkastussuunnitelmansa toteutumisesta 14.5.2025.

Sidonnaisuuksien valvonta

Kuntalain 84 § mukaisesti tarkastuslautakunnan tehtävänä on ollut myös sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen valvominen ja ilmoitusten saattaminen valtuustolle tiedoksi. Tarkastuslautakunta käsitteli tehtävänsä mukaisesti tilikauden aikana muutokset sidonnaisuuksissa ja saattoi sidonnaisuusrekisterin tiedoksi kunnanvaltuustolle joulukuussa 2024.

2 EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIKERTOMUKSEN KÄSITTELY

Virolahden kunnanvaltuusto on käsitellyt arviointikertomuksen 2023 kokouksessaan 17.6.2024 ja päättänyt pyytää kunnanhallitukselta lausunnon niistä toimenpiteistä, joihin kertomus antaa aihetta. Kunnanhallitus on merkinnyt 4.11.2024 eri toimialoilta saadut lausunnot tiedoksi ja antoi ne edelleen tiedoksi kunnanvaltuustolle.

Tarkastuslautakunta on tyytyväinen annettuihin vastineisiin.

3 KUNTASTRATEGIAN TOTEUTUMINEN

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kunnan toimintaympäristössä tapahtuneiden muutosten johdosta strategiaa päivitettiin vuonna 2023, päivitetty strategia tuli voimaan vuodesta 2024 alkaen.

Strategian päivityksessä on otettu huomioon toiminnan ja talouden epätasapaino, pienen organisaation rajallinen toimintakyky sekä henkilöstön työhyvinvointi. Tärkeiden asioiden välillä on jouduttu tekemään karsintaa sekä valintoja, kunnan visiona on viihtyisä, kehittyvä ja turvallinen maalaiskunta meren rannalla, joka tarjoaa asukkailleen hyvät peruspalvelut.

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Uuden vuonna 2024 voimaan tulleen strategian painopisteitä ovat talouden tervehdyttäminen, toimivat palvelut ja elinvoimainen Virolahti. Valittujen toimenpiteiden avulla on tarkoitus tasapainottaa kunnan talous ja toiminta niin, että verotus pysyy kohtuullisella tasolla. Toimintakertomuksessa on tuotu varsin hyvin esiin painopisteiden toteuman arviointia 31.12.2024. Arvioinnin mukaan suurin osa painopisteiden toimenpiteistä on aloitettu ja osa toteutunut vuoden 2024 aikana.

Kaakon kaksikko yhteistyön päätyttyä, kunnan tuli organisoida palvelunsa ja toimintonsa uudelleen, yhteistyötä päätettiin jatkaa rakennusvalvonnan, varhaiskasvatuksen vuorohoidon palveluiden ja yläkouluopetuksen osalta.

Pienenevien ikäluokkien myötä ja kunnan asukasluvun laskiessa on kunnan toimintaympäristö varsin haastava, taloutta tulee sopeuttaa jatkossakin tulorahoituksen riittävyyden turvaamiseksi.

4 KUNNAN TALOUS

Yleisesti Suomessa vuonna 2024 kuntatalouden tila heikkeni, mutta vähemmän kuin pelättiin ja näyttää siltä, että kuntien sopeutustoimet ovat onnistuneet. Menojen kasvu vuonna 2024 oli odotettua maltillisempaa ja tilinpäätökset arvioitua vahvempia. Tulos oli positiivinen 203 kunnassa ja negatiivinen puolestaan 80 kunnassa. Heikoimman tuloksen tehneet kunnat ovat pääosin isoja ja keskisuuria kaupunkeja, asukaskohtaisissa tarkasteluissa heikoimmat tulokset tehtiin pienemmissä kunnissa.

Rahavirta jäi positiivisesta tuloksesta huolimatta alijäämäiseksi, kuntatalous oli -470 m€ alijäämäinen toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna. Investoinnit pysyivät korkealla tasolla ja kunnat velkaantuivat lisää. Arvioiden mukaan talouden tilan heikkenemistä selittävät verotulojen aleneminen verohäntien poistuessa, valtionosuuksien pieneminen sekä kasvaneet korkokustannukset. Tulevina vuosina kuntien taloutta haastavat edelleen investointipaineet sekä kustannuskehityksen hallinta.

Virolahden kunnan tulos vuonna 2024 oli alijäämäinen ja toimintavuosi 2024 edelleen haastava. Kunnan tilikauden 2024 tulos oli 579 923,37 € alijäämäinen, taseessa on kertyneitä ylijäämiä vuoden lopussa yhteensä 3,2 m€. Kunnan toimintavuotta leimasivat monenlaiset muutokset organisaatiomuutoksista henkilöstövaihdoksiin, lisäksi toteutettiin kuntaliitosselvitys sekä päätettiin aloittaa koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut.

Tarkastuslautakunta on tarkastellut kunnan taloustilanteen kehitystä keskeisten tunnuslukujen osalta alla olevassa taulukossa.

Talouden keskeiset tunnusluvut			
Tunnusluku	2024	2023	Kehitys edelliseen vuoteen
Vuosikate poistoista, %	61	-19	
Omavaraisuusaste, %	24	26	
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	162	156	
Taseen ylijäämä €/asukas	1103	1276	
Lainat €/asukas	7995	7705	
Kassan riittävyys, pv	34	18	
Investointien tulorahoitus, %	300	-111	

Vuosikate poistoista tunnusluku parani edellisvuodesta ollen vuonna 2024 positiivinen, tulo-rahoitus on riittävä, mikäli vuosikate on vähintään poistojen suuruinen. Omavaraisuusaste tunnusluvun arvo kertoo, kuinka suuri osuus varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla. Mitä korkeampi omavaraisuusaste on, sitä vakaammalle pohjalle toiminta rakentuu. Terveessä kuntataloudessa omavaraisuusasteen tulisi olla vähintään 50 prosenttia.

Kunnan lyhytaikaisen lainamäärän kasvulla oli vaikutusta omavaraisuusasteeseen, suhteelliseen velkaantuneisuusprosenttiin sekä lainat €/asukas tunnuslukuihin. Kassan riittävyys parani edelliseen vuoteen verrattuna, maksuvalmius on riittävä.

Toimintatuotot yhteensä toteutuivat arvioidun mukaan, toimintakulut yhteensä alittivat muutetun talousarvion. Kunnan verotulot toteutuivat arvioitua paremmin, valtionosuudet yhteensä toteutuivat arvioidun mukaisesti, harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta myönnettiin kunnalle 585 t€.

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Virolahden kunnan tilinpäätös on alijäämäinen vuonna 2024, alijäämäinen tulos on arvioitua pienempi. Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti kasvoi hieman kunnan velkaantuessa vuonna 2024 lisää lyhytaikaisen lainakannan kasvaessa.

Kunnan taloustilanne on edelleen huolestuttava. Vuosikatteen ja poistojen suhdetta kuvaa tunnusluku vuosikateprosentteina poistoista. Jos tunnusluku on vähintään 100, on kunnan talous tasapainossa. Kunnan tunnusluku vuosikateprosentteina poistoista vuonna 2024 on positiivinen (vuonna 2023 negatiivinen), kehityssuunta on oikea ja oikeita asioita on tehty.

Lautakunta on tyytyväinen, että kunta haki ja sai harkinnanvaraista valtionosuutta, talouden kehitystä tulee seurata tulevinakin vuosina erityisen tarkasti.

5 TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMI- NEN

Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat riittävässä määrin. Tarkastuslautakunta on esittänyt arvionsa talousarviotavoitteiden toteutumisesta alla olevassa taulukossa. Talousarviossa 2024 sitovia määrärahoja ovat toimitilin kohtaiset nettomenot. Talousarvioon tehtiin muutoksia syyskuussa.

	=alittanut talousarvion
	= talousarvio
	=ylittänyt talousarvion

Talousarvion 2024 toteutuminen, 1000 €, netto	TA 2024	Muutettu TA	Toteutuma	Arvio
Keskusvaalilautakunta	-18		-13	
Tarkastuslautakunta	-18		-17	
Kunnanvaltuusto	-50		-60	
Kunnanhallitus	-1647	-1673	-1332	
Sivitys ja hyvinvointi	-6827		-6404	
Kuntatekniikka/tekniset ja ympäristö	-590	-631	-978	

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Talousarvio on toteutunut pitkälti arvioidun mukaisesti. Suurin tulosaluekohtainen ylitys on tekniset ja ympäristöpalveluiden tilapalvelujen tulosalueella, ylityksen syyt on esitetty talousarvion toteumassa.

Kuntalaki korostaa tavoitteilla ohjaamista ja johtamista. Kehittämistyötä tavoitteiden asettamisen suhteen on edelleen jatkettava.

5.1 Yleishallinto

Yleishallinto vastaa hyvän hallinnon toteuttamisesta, elinkeinoelämän edistämisestä, palvelutuotannon ohjauksesta ja strategiatyöstä sekä yhteistyöstä sidosryhmiin. Yleishallinnon talousarvioon sisältyy keskusvaalilautakunnan, tarkastuslautakunnan, kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen alaiset toiminnot. Yleishallinnon toiminnalliset tavoitteet toteutuivat riittävästi, taloudelliset tavoitteet toteutuivat talousarvion mukaisesti kunnanvaltuuston hienoista ylitystä lukuun ottamatta.

5.1.1 Elinkeino- ja matkailutoimi

Elinkeinotoimen tehtävänä on kunnan yritystoiminnan edistäminen, työpaikkojen lisääminen alueella sekä yritysneuvonnan järjestäminen. Virolahden alueella toimiville yrityksille yritysneuvontapalveluista vastaa Cursor Oy.

Elinkeinotoimen vuoden 2024 tavoitteita olivat mm. Hurpun luontokeskuksen matkailullisen ja kaupallisen potentiaalin selvittäminen, aurinkovoimahankkeen edistäminen. Aurinkovoimalan mahdollistava osayleiskaava sai lainvoiman alkuvuodesta 2025 ja suunniteltiin Kaakon luonto- ja kulttuurikeskushanketta.

Matkailutoimen tarkoituksena on kunnan matkailutoimen kehittymisen edistäminen ja alueen palvelujen markkinoinnin tukeminen yhteistyössä kuntalaisten ja seudun toimijoiden kanssa. Matkailutoimen talousarvion tavoitteita olivat mm. alueellinen yhteistyö ja yhteishankkeet Cursor Oy:n kanssa, Arktika-päivien toteutus yhdessä asiantuntijoiden ja yhdistysten kanssa, Klamilan sataman matkailupalveluiden kehittäminen yhdessä yrittäjien, yhdistysten sekä Cursor Oy:n kanssa. Kunnan matkailutoimi oli mukana matkailun kehittämishankkeissa ja seudun matkailukohteita ja yrityksiä esiteltiin vuoden aikana eri sähköisissä kanavissa, Arktika-päivät toteutuivat keväällä.

Elinkeino- ja matkailutoimen taloudelliset tavoitteet toteutuivat alle talousarvion.

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Elinkeino- ja matkailutoimen tavoitteet toteutuivat hyvin, ja lautakunta pitää tärkeänä, että matkailua ja tapahtumia markkinoidaan monilla internetsivuilla sekä sosiaalisessa mediassa.

5.1.2 Taloushallinto

Virolahti tuotti vuonna 2024 taloushallinnon palvelut ja toimialariippumattomat tietohallinnon palvelut Virolahdelle ja Miehikkälälle. Tulosalueen tehtävänä on huolehtia kuntien taloussuunnittelusta ja -seurannasta, raportoinnista sekä muista taloushallinnon tehtävistä.

Taloushallinnon tavoitteena on tuottaa sisäistä palvelua ja toimivat taloushallinnon palvelut. Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat lisäntyneestä työmäärästä ja pienestä henkilöstömitoituksesta huolimatta. Toimintakulut toteutuivat talousarvion mukaan (toteuma 101,99%).

5.1.2 Henkilöstöhallinto

Vuonna 2024 Virolahden järjestämisvastuulla on ollut henkilöstöhallinnon palveluiden tuottaminen yhteistyösopimuksen mukaisesti Miehikkälän ja Virolahden kunnille. Henkilöstöhallinnon tulosalue muodostuu kustannuspaikoista henkilöstöhallinto, henkilöstöjaosto sekä henkilöstöpalvelut.

Henkilöstöraportti 2024 on laadittu ja hyväksytty kunnanhallituksessa 31.3.2025. Virolahden kunnan henkilöstömäärä oli 31.12.2024 122 henkilöä (31.12.2023 148). Henkilöstöraportin mukaan sairauspoissaolot olivat 13,9 päivää/htv (2023 14,3 pv)).

Henkilöstöhallinnon toimintakulut toteutuivat hieman alle talousarvion (toteuma 97%).

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Henkilöstöraportti antaa hyvän käsityksen kunnan henkilöstötilanteesta sekä henkilöstösuunnitelmista ja kehittämistyöstä. Sairauspoissaolot laskivat vuodesta 2023. Kehityskeskusteluprosentti oli noin 60% (2023 75%, 2022 90 %), tavoitteena ollutta 100% ei saavutettu ja prosentti laski vuodesta 2023. Lautakunta on huolissaan kehityskeskusteluprosentin laskusta. Lautakunta tiedustelee, mitkä syyt ovat vaikuttaneet kehityskeskusteluprosentin laskuun?

Vuoteen 2024 liittyy useita henkilöstön kannalta merkittäviä muutoksia: henkilöstövaihdokset, kuntaliitosselvitys, organisaatiomuutokset ja henkilöstön siirtymiset liikkeenluovutuksella. Henkilöstölle vuosi 2024 on ollut vuoden 2023 tapaan kuormittava. Henkilöstö ansaitsee kiitosta hyvin tehdystä työstä, palvelut ovat toimineet häiriöttä muutoksista huolimatta.

5.2 Sivistys ja hyvinvointi

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta jakautuu useisiin tulosalueisiin. Tarkastuslautakunnan arvioinnin painopistealueena vuonna 2024 oli kirjasto ja kulttuuritoimi sekä nuorisotoimi ja liikuntatoimi. Tarkastuslautakunta kuuli vs. sivistys- ja hyvinvointijohtajia arviointia suorittaessaan.

Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin riittävästi. Varhaiskasvatuksen tavoitteena ovat olleet mm. laadukkaan varhaiskasvatuksen varmistaminen, terveellinen ja turvallinen kasvuympäristö sekä kelpoinen henkilöstö. Päiväkotitoimintaa on toteutettu Klamilan ja Virojoen päiväkodeissa, kelpoisuusehdot täyttävää henkilöstöä oli vuoden lopussa 87%.

Perusopetuksen tavoitteita ovat olleet mm. laadukkaan lähiopetuksen tarjoaminen, riittävät opetuksen resurssit, laajennetun oppivelvollisuuden huomioiminen opetuksessa ja ohjauksessa. Lukon toiminnallisia tavoitteita ovat olleet oppilasmäärän säilyttäminen, laadukas lukio-opetus ja kilparatsastuslinjan markkinoiminen.

Kirjaston tavoitteita olivat laadukkaat ja monipuoliset kirjastopalvelut kaikille kuntalaisille sekä yhteistyö paikallisten yhdistysten ja yhteisötoimijoiden kanssa, määrällisiä tavoitteita ei kaikilta osin saavutettu. Nuorisotoimen tavoitteena on ollut tukea nuorten kokonaisvaltaista kasvua, itsenäistymistä ja osallisuuden toteutumista yhteiskunnassa.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan taloudelliset tavoitteet toteutuivat talousarvion mukaisesti. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen sekä lukion tulosalueet alittivat talousarvion (varhaiskasvatus ja esiopetus toteuma 83%, lukio 93%), perusopetuksen tulosalue toteutui budjetoidun mukaan (toteuma 102%). Kirjaston ja nuorisotoimen taloudelliset tavoitteet alittivat talousarvion (kirjaston toteuma 92% ja nuorisotoimen 79%).

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Sivistys- ja hyvinvointipalveluihin vaikuttivat monet muutokset Kaakon kaksikon yhteistoiminnan päättymisen myötä. Palvelut on pystytty tuottamaan haastavassakin tilanteessa sekä pystytty reagoimaan toiminnassa tapahtuneisiin muutoksiin hyvinkin nopealla aikataululla. Lautakunta kiittää henkilöstöä erinomaisesta työstä ja joustavuudesta muutostilanteessa.

Lautakunta korostaa kirjaston tärkeyttä kuntalaisille. Kirjasto tarjoaa lainaustoiminnan lisäksi monia palveluja, kirjaston voikin sanoa muodostuneen kunnan tapahtumien keskuksesi monipuolisine palveluineen ja tapahtumineen.

Lautakunta pitää positiivisena, että nuorisotiloilla on ollut aktiivista toimintaa ja pitää tärkeänä panostamista nuorisotiloihin.

5.3 Tekninen ja ympäristöpalvelut

Tekninen ja ympäristöpalvelut tuottavat 1.8.2024 alkaen mm. kunnan toimitiloihin liittyvät tila- ja siivouspalvelut sekä kuntalaisille lakisääteiset maankäytön, kunnallistekniikan, rakennusvalvonnan, ympäristö- ja terveysvalvonnan sekä eläinlääkintähuollon.

Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin riittävästi, osa toiminnallisista tavoitteista jäi toteutumatta mm. myydyt tontit, viihtyisyyden parantaminen, sähköisen huoltokirjan tehokas käyttöönotto. Toimintakulut ylittyivät talousarvioon verrattuna, suurimpana ylitykseen vaikuttivat vuokra-asuntojen alhainen käyttöaste sekä arvioitua suuremmat sähkön käyttökulut.

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Lautakunta on tyytyväinen, että talousarvioylityksiin johtaneet syyt on esitetty talousarvion toteumassa. Taloudellisten tavoitteiden seuranta tulee tehostaa, jotta toimintakulut pysyvät tavoitetasolla.

6 INVESTOINNIT JA HANKINNAT

Virolahden kunnan vuoden 2024 investointeihin varattiin talousarviossa määrärahaa 801 000 euroa ja toteutuneet investoinnit olivat 307 308 euroa. Euromääräisesti suurin vuoden 2024 investoinneista oli kaavateiden päällystys.

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Vuonna 2024 investointimenojen toteuma oli 38%, investointitaso pysyi vuoden 2023 tapaan alhaisena, vuosina 2024 ja 2023 on tehty lähinnä vain välttämättömiä peruskorjaus- ja ylläpitoinvestointeja. Lautakunta on huolissaan, että kunnalle on kertynyt siirrettyjä investointeja sekä korjausvelkaa tuleville vuosille.

7 KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Virolahden kuntakonserniin kuuluu neljä tytäryhteisöä ja kaksi kuntayhtymää sekä kolme osakkuusyhtiötä. Tarkastuslautakunnan arvioinnin painopistealueena oli konserniyhtiöiden taloudellinen tila, asuntokannan kunto sekä korjaustarpeet. Tarkastuslautakunta kuuli toimitusjohtaja/isännöitsijää arviointia suorittaessaan.

Talouden arviointimenettelyyn johtavien raja-arvojen toteutuminen

Kuntalain 118 §:ssä määritellään kriteerit erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyksi. Tarkastuslautakunta on tarkastellut kuntakonsernin taloustilannetta suhteessa kuntalain mukaisiin talouden arviointimenettelyn mahdollisesti käynnistäviin raja-arvoihin. Tarkastuslautakunta on arvioinnissaan käyttänyt seuraavia värisymboleita:

	=tilanne on hyvä
	=tilanne on huolestuttava
	=tilanne on huono

Talouden arviointimenettelykriteereitä on uudistettu 1.3.2019 voimaan tullessa lakimuutoksessa. Kunnan ja kuntakonsernin vuoden 2024 ja 2023 talouslukujen vertailu arviointimenettelyn raja-arvoihin on esitetty alla olevassa taulukossa.

Raja-arvo	Keskimäärin	Kunnan tunnusluku	Arvio 2024	Arvio 2023
Kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.		Kunnan taseessa on kertynyttä ylijäämää		
Kunnan konsernitaseeseen kertynyt alijäämä: > 1000 €/as (ed. vuosi > 500 €/asukas)		Konsernitaseessa on alijäämää -1242 €/asukas (v.2023 alijäämä -986 €/asukas)		
<i>Rahoituksen riittävyyttä ja vakavaraisuutta kuvaavat tunnusluvut</i>				
<i>(yhteenveto alakohdista 1-4)</i>				
Kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80%		67% (v. 2023 2%)		
Kunnan tuloveroprosentti ylittää keskimääräisen tulovero-% +2,0 %	7,46% (7,38%)	9,9% raja-arvo 9,46 (v. 2023 9,38%)		
Kuntakonsernin laina ja vuokravastuiden määrä asukasta kohden ylittää puolella kuntakonsernien keskimääräisen	8066 €/asukas v. 2023 tieto	10 638 €/asukas raja-arvo 12099 (v. 2023 10477 €/asukas)		
Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate alle 0,8	alle 0,8	0,5 (v. 2023 0,2)		

Uudistuneissa rahoitusta ja vakavaraisuutta kuvaavissa kriteereissä huomioidaan muun muassa kuntakonsernin vuokravastuut lainamäärän lisäksi sekä kuntakonsernin suhteellisen velkaantuneisuuden sijaan konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate. Lisäksi kunnan tuloveroprosentti voi jatkossa ylittää 2,0 prosenttia kuntien keskimääräisen tuloveroprosentin.

Konsernitason merkitys on kasvanut, kun kunnan talouden tilaa on ryhdytty arvioimaan myös kuntakonsernin tietojen pohjalta. Konsernitaseeseen kertynyt alijäämä ylittää vuosina 2024 ja 2023 raja-arvot.

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Kuntalain 118 §:n mukaan kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos joku laissa tarkoitetuista erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksistä täyttyy.

Konsernitaseeseen kertynyt alijäämä on vuoden lopussa 3,6 m€. Kunta täyttää 31.12.2024 kuntalain 118 §:ssä määritellyt erityisen vaikeassa taloudellisessa tilanteessa olevan kunnan arviointimenettelyn kriteerit. Konsernitaseeseen kertynyt alijäämä asukasta kohden ylittää vä-

hintään 1000 € ja edeltävänä vuonna vähintään 500 €, arviointimenettely on näin ollen mahdollinen. Lautakunta pitää tärkeänä, että kunnan toimialat, johtavat virkamiehet, henkilöstö ja luottamushenkilöt toimivat yhteistyössä talouden tasapainottamisohjelman suunnittelussa.

Lautakunta on huolissaan kiinteistöyhtiöiden taloudellisesta tilasta, alhaisesta käyttöasteesta ja korjausvelasta. Yhtiöille laaditun tervehdyttämissuunnitelman mukaan niillä on myös purettavia kohteita.

8 TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS VALTUUSTOLLE

Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle, että valtuusto velvoittaisi kunnanhallituksen ja lautakunnat käsittelemään arviointikertomuksen ja antamaan vastineet kertomuksen havaintoihin sekä raportoimaan valtuustolle kuluvan vuoden aikana havaintojen aiheuttamista toimenpiteistä.

Tilintarkastaja esittää tilintarkastuskertomuksessaan tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.–31.12.2024. Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajan esitykseen.

Tarkastuslautakunta kiittää luottamushenkilöitä ja kunnan työntekijöitä vuoden 2024 aikana tehdystä hyvästä yhteistyöstä.

Virolahdella 14. toukokuuta 2025

VIROLAHDEN TARKASTUSLAUTAKUNTA

Mikko Jokimies
puheenjohtaja

Aki Hurtta
varsinainen jäsen

Aira Paavola
varsinainen jäsen

Anu Koskela
varsinainen jäsen